

igényeit. Ez utóbbi megoldás egyben az UGC (University Grants Commission – az egyetemek költségvetéséről döntő bizottság) politikája szellemében a különböző tanszékek kutatóközponttá fejlesztését is szolgálja.

A folyóiratok központi előfizetésével kapcsolatos feladatok ellátására adottságai folytán jelenleg a PU, Chandigarh a legalkalmasabb. Itt vannak a legjobban felszerelt kémiai, biokémiai, gyógyszerészeti tanszékek, fejlett reprográfiai felszerelések, továbbá jól megközelíthető a tömegközlekedés szempontjából is. A PU, Chandigarh megfelelő dokumentációs szolgáltatást biztosítanak a résztvevő egyetemeknek, akik viszont anyagilag támogatnák a „közös ügynökséget”. A többi egyetemi könyvtárban is megvannak a szolgáltatásokhoz szükséges alapfeltételek; technikai bázisát tekintve a legfejlettebb köztük a PAU, Ludhiana. Ami sehol sem megoldott, az a fordítási szolgálat kérdése.

A közös forráshasználat biztosíthatná a kevés hivatkozást kapott folyóiratok elérhetőségét is; a magfolyóiratok minden könyvtárban meglénnének, de a *Chemical Abstracts*-re elég pl. egyetlen helyen, a PU, Chandigarh-ban előfizetni. Kiszélesítenék az SDI szolgáltatást, s térítés mellett elérhető lenne az INSDOC (Indian National Scientific Documentation Centre), az Indiai Országos Tudományos Dokumentációs Központ adatbázisa is.

/ANAND, A. K.–MALHAN, I. V.: Some investigations on resource sharing on chemistry journals for the university libraries of Punjab, Haryana, Himachal Pradesh and Chandigarh = Annals of Library Science and Documentation, 29. köt. 2. sz. 1982. p. 76–89./

(Kovács Katalin)

Felmérés a British Library Kölcsönzési Részlegének 1981. évi teljesítéseiről

Az 1981 júniusában készült felmérés célja az volt, hogy megállapítsa, milyen mértékben elégti ki felhasználóinak kéréseit a British Library Kölcsönzési Részlege (British Library Lending Division, BLLD).

Módszerét tekintve két korábbi – az 1976. és 1978. évi – felmérést követte, hogy az eredményeket össze lehessen hasonlítani. A felmérés a BLLD által 1981. június 2–12 között továbbított összes kölcsönzés, fotós és mikromásolat, valamint kériólap közül minden ötödiket vette figyelembe. Ez 20 042 kérést jelentett, az egész évi kéréseknek mintegy 0,7%-át.

Teljesítési százalék

A felmérésből kitűnt, hogy a kérések 82%-át saját állományból teljesítik. (1978-ban 80%-át, 1976-ban 83%-át.) A teljesítés százalékát befolyásoló egyik tényező a „problémásabb” művek iránti igény arányának növekedése, ami feltehetően a szolgáltatás iránti bizalom jele.

A statisztikai minta szerint 1981-ben a kérések 71%-a időszaki kiadványokra, 21%-a monográfiákra, 5%-a konferencia-anyagokra, 3%-a egyéb kategóriákra vonatkozott. 1981-ben az összes kérés 93%-át, 1976-ban 94%-át, míg 1978-ban 92%-át teljesítették különböző forrásokból.

A beérkezett kérések jellemzői

Az összes kérés 62%-a angol nyelvű, 9%-a idegen nyelvű időszaki kiadványokra, míg 19%-a angol nyelvű monográfiákra, 2%-a pedig idegen nyelvű monográfiákra vonatkozott.

A felhasználókat tekintve mindkét évben az egyetemek állnak az élen, a beérkezett kérések 28%-a (1978-ban ugyancsak 28%-a) az Egyesült Királyság egyetemeiről érkezett. 1978-hoz képest a Közművelődési könyvtárraktól érkező kérések aránya 1%-kal csökkent. A relatív igénybevételt tekintve a kormányzati könyvtárak csökkenő, míg az ipari könyvtárak emelkedő tendenciát mutatnak 1978 óta. A külföldről érkező kérések száma 1976–1981 között 4%-kal emelkedett.

A felmérésben szereplő kérések 74%-a postán, a többi telexen érkezett.

A jelzett változásoktól eltekintve, a felmérés eredményei a korábbi két felmérés eredményeivel azonosak.

/CLARKE, A.: The British Library Lending Division's 1981 success rate survey = Interlending Review, 10. köt. 1. sz. 1982. p. 18–20./

(Fazekas Zsuzsa)

Főbb könyvtárközi kölcsönzési központok Japánban

Nemzeti Országgyűlési Könyvtár

A Nemzeti Országgyűlési Könyvtár (National Diet Library, NDL) kettős feladatot lát el: egyrészt a nemzeti könyvtár, másrészt a japán parlamenti könyvtár szerepét tölti be. Az államkincstár tartja fenn, s a kormány törvényhozó testületéhez tartozik. Nemcsak japán publikációkat, hanem külföldi irodalmat is gyűjt.